

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH
TẬP 179

PHẬT DẠY TỖ KHEO
CA CHIÊN DIÊN NÓI KỆ
PHÁP DIỆU - MỘT TRĂM
HAI MƯỜI CHƯƠNG

SỐ 2029

HỘI VĂN HÓA GIÁO DỤC
LINH SƠN ĐÀI BẮC XUẤT BẢN

SỐ 2029

**PHẬT DẠY TỖ KHEO CA CHIÊN
DIÊN NÓI KỆ PHÁP DIỆU
(MỘT TRĂM HAI MƯỜI CHƯƠNG)**

Theo bản chép ở đời Tây Tấn.

*Tôn giả Ca-chiên-diên
Thể đạo tu hộ luật
Thấy các kẻ bạo ác
Dùng kệ mở đường pháp
Tâm ý luôn buồn hận
Suy nghĩ việc đau buồn
Luôn chuyên cần tinh tấn
Nhìn về sau rất sợ
Khi chánh pháp sắp diệt
Người chỉ sống trăm tuổi
Ánh sáng của chánh pháp
Không bao lâu sẽ diệt
Chánh pháp đã diệt hết
Chúng Tỳ-kheo mê lầm
Sẽ bỏ các kinh pháp
Lời bậc Thánh đã dạy
Lại thích văn chương tạp
Bỏ quên lời Phật nói
Được dạy các kinh thấp
Tâm ý lại vui thích
Thường ưa tranh cãi nhau*

Trái lời kinh điển tiến
Lần lượt càng chê bai
Ai nấy cùng khinh mạn
Kẻ ngu học khó tiến
Vô tri như cây thú
Không còn biết gì khác
Chẳng học chánh pháp Phật
Bỏ qua nghĩa lý kinh
Cùng cầu tìm sở đoản
Chính ta được nghe truyện
Đi riêng không bè bạn
Giữ giữa mắc phần dưới
Gỡ dưới mắc phần giữa
Lại không biết thứ lớp
Chỗ nói quý vô cùng
Lập chứng cứ sai lầm
Lại nói không đầu đuôi
Nghe nhận đều phù phiếm
Giảng luận không rõ ràng
Bọn đồ chúng ác ý
Khinh chê cả Hòa thượng
Thấy tôn trưởng sư phụ
Ngạo mạn không tôn kính
Bọn này cùng tranh cãi
Tâm niệm rất sâu độc
Nhiễm đời trọng giàu sang
Trói buộc không tự giác
Ta biết rõ Chân đế
Ông thật không biết gì
Ông giảng điều sai ngược
Ta nói thuận nghĩa kinh
Ai nấy cùng tranh cãi
Đều sinh tâm độc hại
Tham được lợi cúng dường
Theo tục cùng chìm nổi
Quen thói ưa ở nhà
Không thể tự cứu độ
Cùng kẻ tham trò chuyện

Chỉ bàn chuyện thế gian
Khi Tỳ-kheo rời bỏ
Vườn rừng, nơi yên vắng
Đi ở trong xóm làng
Lập Tinh xá ở đó
Ưa thích chỗ rối rắm
Không ưa nơi yên vắng
Lần lượt lừa chiếm nhau
Để nuôi vợ con mình
Lúc có Tỳ-kheo
Khách từ phương xa đến
Chủ chùa lo phần mình
Rộng rãi mời cho ở
Ghét kẻ đến ở nhờ
Ganh người có danh đức
Cũng ganh tỵ dòng họ
Lại mong cầu kinh pháp
Thấy Tỳ-kheo phương xa
Sắc mặt liền không vui
Người ấy bỏ đi rồi
Thì tâm mới vui thích
Tham đắm của cúng dường
Luôn độc ác ganh tỵ
Thích trang nghiêm cống cao
Do đó thành giận, lỗi
Luôn giận hờn độc ác
Kiêu mạn và tự đại
Mong cầu không biết chán
Buông lòng theo trần uế
Các ác chẳng nên làm
Không thích đọc trì kinh
Suốt ngày cười hát múa
Đêm đến ngủ như chết
Đám người này họp nhau
Nói không đúng lý kinh
Chỉ bàn việc quan giặc
Làm việc theo thế tục
Giả sử người có học

Được mọi người cúng dường
Kẻ ham mộ xuất gia
Phải học pháp Tỳ-kheo
Giả sử người có học
Được bạch y tôn kính
Chỉ lo việc lật vật
Nhân đó được danh vọng
Việc làm không đúng pháp
Khởi lên từ lợi dưỡng
Tuổi tác hãy còn nhỏ
Mà nuôi nhiều đệ tử
Lòng chỉ ham tranh cãi
Không thể học rốt ráo
Sa-môn mới vài năm
Đã nuôi nhiều quyến thuộc
Không giữ kỷ giới luật
Đọa lạc ngày tà kiến
Hoặc có nói đoạn diệt
Hoặc có giảng thường còn
Đã được học như thế
Độ kẻ ác xuất gia
Môn đồ nhiều kẻ xấu
Toàn thiếu niên vây quanh
Có lúc trời khô hạn
Hoặc lụt lội dâng tràn
Chim, chuột, sâu hại lúa
Tai họa cùng ập đến
Lúa thóc đều hết sạch
Dân chúng đều đói khổ
Kiếm sống rất khó khăn
Xuất gia cầu an ổn
Nên xin làm Sa-môn
Lại sống vượt quy tắc
Không hiểu về giới luật
Chúng hội không cứu giúp
Cầu thả không xấu hổ
Không tu hạnh thận trọng
Cũng không ưa pháp hội

Miệt mài mê của cúng
Cho phi pháp là pháp
Nói năng trái đạo nghĩa
Nêu tội phản khinh trọng
Rối loạn cả phép tắc
Họp chúng đến nửa đêm
Tranh cãi càng dữ dội
Sau đó mới nói kinh
Nói lược không đầy đủ
Nói sơ lược cấm giới
Đầy đủ việc tranh cãi
Mọi chỗ lỗi nghĩa lý
Nên chánh pháp diệt mất
Vừa mới cãi cọ ngày
Liên kết thành oán cừu
Các ma cùng thuộc hạ
Được dịp lợi dụng người
Các Trời, Rồng, Quỷ thần
Đến muốn nghe kinh giáo
Chờ mãi chẳng nghe giới
Mà chỉ nghe tranh cãi
Hàng trời, người hận trách
Chẳng đáng hạnh Tỳ-kheo
Xúm nhau cùng bảo rằng
Phật pháp sắp diệt mất
Chúng ta bỏ vui trời
Đến đây để nghe pháp
Lại không được nghe pháp
Chi bằng bỏ đi hồi
Có quỷ thần tôn quý
Tâm ưa thích Phật pháp
Không nghĩ đến Tỳ-kheo
Nên không còn ủng hộ
Lúc đó quỷ thần xấu
Hung bạo gây độc hại
Hút tinh khí Tỳ-kheo
Khiến mạng sống cạn kiệt
Tỳ-kheo nhiều tật bệnh

Gầy yếu không khí lực
Thất thân mất đối sắc
Khổ nhọc gặp nhiều nguy
Lần lượt ganh ghét nhau
Tật bệnh không chăm sóc
Có người bệnh gần chết
Không săn sóc chết luôn
Tham đắm lợi tiền của
Ăn mặc không hạn chế
Hiểu theo thói quen đời
Luôn sống theo tà nghiệp
Mua bán mưu kiếm lời
Xuất nhập mong sanh lãi
Chỉ luôn ở việc chính
Miệt mài mãi chẳng rảnh
Ưu thích việc lật vặt
Cầu lợi để nuôi sống
Bỏ quên nghiệp thoát tục
Việc nhỏ tự trói cột
Y phục không ngay ngắn
Nghỉ tiệc không rảnh sửa
Không thuận hợp cùng ai
Như ngựa hoang, khỉ núi
Xa thấy Tỳ-kheo hiền
Đang khát thực biết đủ
Từ xa đã mắng chửi
Nói không thuận giới cấm
Như Tỳ-kheo ngày nay
Đạm bạc, không lỗi lầm
Các Tỳ-kheo lúc đó
Âm thầm phạm các lỗi
Lén lúc không xấu hổ
Biếng lười lòng độc ác
Bọn này đời tương lai
Trở lại được kính trọng
Có Tỳ-kheo Nhân Hiền
Biết đủ và khiêm nhường
Khi chánh pháp mất rồi

Càng không được kính trọng
Ví như Sư tử chúa
Ở trong chốn núi rừng
Sài lang và chồn chó
Không dám đến ăn thịt
Chết rồi thân sinh trùng
Trùng ấy ăn thịt nó
Suốt ngày đêm ăn nuốt
Phá tan thi thể ấy
Bậc Đại Thánh Năng Nhân
Sau khi nhập Niết-bàn
Các đất nước lửa gió
Không thể phá Phật pháp
Vật quý nhất thế gian
Chân thật chợt tự mất
Vàng xanh hiện ra đời
Vàng tía bèn ẩn mất
Chánh pháp ở trên đời
Trọn không tự diệt mất
Nhân vì có tượng pháp
Chánh pháp liền diệt mất
Cũng như thuyền trên biển
Ham chở nặng phải chìm
Phật pháp đây cũng thế
Vì lợi nên diệt mất
Làm Trái kinh Thánh điển
Cho là đúng chánh pháp
Lấy pháp trái với luật
Lấy quấy làm nghĩa pháp
Các tà kiến dị học
Các học sĩ Ngũ thông
Không thể phá nghĩa pháp
Và các việc bố thí
Chính người theo Thích-ca
Dựa Phật làm Sa-môn
Sẽ phá hủy chánh pháp
Khiến pháp đến diệt mất
Các nam tử yếu kém

Cạo tóc mặc ca-sa
Đều làm hư chánh pháp
Khiến kinh điển không hiện
Không chịu thuận giới pháp
Góp sức gìn giữ pháp
Lung lòng theo ý thích
Cũng như bụi che lửa
Lúc ấy các người học
Nhận lấy vọng gánh vác
Cãi định bằng chứng khác
Khiến đành phải tin lầm
Sợ lệnh của quan huyện
Giặc thù và chủ nợ
Run rẩy chịu tai nạn
Kinh sợ rợn gai óc
Gieo trồng và nuôi sinh
Gặp phải các quan quân
Sớm chiều quen thói xấu
Tai nạn luôn quấy phá
Sắp có ba vua ác
Đại Thái ra đời trước
Bát-la ra đời sau
An Tức sinh ở giữa
Do các cố như thế
Chánh pháp bị bỏ quên
Di Vương rất hung ác
Trị vì ở phía Bắc
Dấy binh phạt nước ác
Giết hại cả muôn dân
Khinh chê các Sa-môn
Phạm nhiều các tội ác
Phá tan chùa tháp Phật
Hủy hoại chốn tu học
Lúc ấy ở đời đó
Nước quận toàn gò nổng
Ai nấy đều sợ sệt
Rầu lo và buồn khổ
Đành bỏ đất phương Bắc

Chạy lánh sang nước giữa
Người gây bệnh mắt mờ
Yếu đuối không khí lực
Không thể bỏ xứ Bắc
Ở lại bị giặc hại
Lúc đó Tỳ-kheo trẻ
Không lo việc Sa-môn
Bèn cỡi bò y phục
Vì sợ, muốn sống còn
Khi đó vua nước giữa
Đến đánh vua biên địa
Đã giết chết vua biên địa
Lại về ở giám-ni
Ở đó có Tỳ-kheo
Tên gọi là Thi-sư
Học rộng đều thông suốt
Rất được lòng các vua
Vua nghe Thi-sư nói
Tâm ý rất vui mừng
Xin thỉnh mời chúng Tăng
Lập lễ bố thí lớn
Sai sứ đi mười phương
Tuyên cáo cùng các nước
Mời mọi người đến đây
Nay sẽ bố thí lớn
Chư Tăng đều hội đến
Số đông cả trăm ngàn
Gặp nạn đều tiêu tụy
Mừng thấy bố thí lớn
Các Tỳ-kheo hội ngày
Ước đủ cả trăm ngàn
Lần lượt cùng tìm nhau
Hỏi han đủ mọi chuyện
Hòa thượng ngài ở đâu?
Xà-lê từ đâu đến?
Sa-di thường theo hầu
Nay thầy ác
Hoặc bị thương hoặc chết

Hoặc lại bị đuổi đi
Tỳ-kheo thấy nhau rồi
Than khóc không kiềm được
Lúc đó chúng hội họp
Số đông cả trăm ngàn
Buồn khổ, mặt bơ phờ
Mừng thấy bố thí lớn
Bốn hướng cùng vân tập
Đồng họp ngày Rằm
Giảng nói giới điển Phật
Khi gặp lại giận nhau
Đám này đã giận nhau
Lần lượt không hòa hợp
Tỳ-kheo Tôn kính bảo
Các Tỳ-kheo yên lặng
Tôi nói với quý vị
Trình bày pháp Luật Phật
Hãy lắng nghe tôi nói
Đừng nói chuyện lung tung
Ở cõi Diêm Phù này
Sa-môn đệ tử Phật
Hội họp nên hòa hợp
Không nên ganh ghét mãi
Có chúng đại Tỳ-kheo
Số đông cả trăm ngàn
Muốn được học đạo nghĩa
Đến hội ngày Rằm
Có chúng đại Tỳ-kheo
Tuy số đông trăm ngàn
Tôi học đã thông suốt
Quý vị không thể biết
Nếu có một Tỳ-kheo
Là kẻ học thấu suốt
Có thể nói đầu đuôi
Tôi học biết kinh đó
Lúc đó có Tỳ-kheo
Sở học rất thông suốt
Có Đức tên Tu-lại

Giống như Sư Tử Hống
Tức thời liền đứng dậy
Khoanh tay và đứng nghiêm
Đảnh lễ bậc Trưởng lão
Rồi cất giọng sư tử
Tôi không còn hồ nghi
Tâm không chút do dự
Thân đã học kinh giới
Nay đều được thông suốt
Tôi cũng không các nạn
Tâm cũng không tán thối
Việc học tôi trước đây
Pháp luật không còn nghi
Thông suốt các kinh điển
Hiểu rõ các đạo nghĩa
Việc học tôi như thế
Chư hiền nên phụng trì
Ông không biết các kinh
Cũng không hiểu các luật
Sao trước các Tôn giả
Tự khoe khoang nhiều thế
Đệ tử ác của thầy
Tánh hung bạo độc ác
Tên gọi là A-tư
Liền hại ngay Tu-lại
Lúc đó có quỷ thần Tin
kính đối Phật pháp
Tay cầm gậy Kim cang
Bèn đánh chết A-tư
Thế gian ngay lúc ấy
Đất đai sau cách động
Bốn phương đều rền vang
Phi nhân đánh trống trời
Bấy giờ từ bốn phương
Có bốn đám khói lớn
Và bốn đám lửa lớn
Từ trên bốn phía rơi
Thế gian ngay lúc ấy

Trời đất bỗng tối đen
Từ đó đi không về
Dân chết hoặc ngu si
Nhân dân nhiều vô số
Đều buồn thương áo nảo
Hôm nay đời mạt thế
Chánh pháp Phật chưa diệt
Quỷ thần từng thấy Phật
Tin ưa với đạo nghĩa
Tự gieo mình xuống đất
Gào khóc rất thảm thiết
Các Tỳ-kheo gặp nạn
Như kẻ mất mẹ cha
Hôm nay đời mạt thế
Chánh pháp Phật diệt mất
Mặt trời nay đã lặn
Không ai nói kinh điển
Pháp luật và giới cấm
Còn nghe ai nói đây
Các trời, quỷ thần cây
Thần minh ở đồng hoang
Lòng đớn đau sâu thẳm
Ồn oại không tự chủ
Đền pháp đã tắt rồi
Chánh điển đã hư mất
Đời này đã băng hoại
Trống pháp không còn vang
Các ma đều hoan hỷ
Hội nhau cùng ăn mừng
Quơ tay reo mừng lớn
Nay đời Phật tàn rồi
Về sau đời tương lai
Phải bị hoạn nạn ấy
Vậy càng nên tinh tấn
Gắng sức cầu độ thoát
Ví như có khách buôn
Thất thời tâm buồn khổ
Phải càng nhờ bà con

*Nếu không sau phải hối
Nghe lúc đạo pháp thịnh
Kinh điển truyền khắp nơi
Người thuyết pháp còn hoài
Tâm siêng tu Phật giáo
Hôm nay cả bốn chúng
Lần lượt cung kính nhau
Nghe Phật pháp vẫn còn
Sớm hôm tinh tấn
Thân thể lúc còn khỏe
Chưa gặp bệnh già chết
Vì thế nên ân cần
Nghĩ sợ nạn lớn sau
Kịp lúc các nước yên
Không có các hoạn nạn
Sung túc khát thực dễ
Kính tu giới luật Phật
Sa-môn hiểu La-sát
Nghe pháp giáo giới ấy
Trước cúi đầu đánh lễ
Trưởng lão Ca-chiên-diên
Thưa: Thân con run sợ
Rõn gáy, tim lạnh ngắt
Thất chí, không biết pháp
Lại không biết làm gì
Nay con nghe lời ấy
Tâm vô cùng sợ hãi
Tương lai thấy việc này
Tâm đâu khỏi tan nát
Tôn giả Ca-chiên-diên
Nghe ngày lời buồn này
Liên vì các đệ tử
Nói chánh pháp chưa mất.
Ba trăm năm nhiều người giải thoát
Ba trăm năm được nghe giới, định
Ba trăm năm sửa sang chùa Phật
Đến ngàn năm thuyết pháp vườn xanh
Những Tỳ-kheo ưa hay không ưa*

*Tập ở độc thân nơi vắng vẻ ở nơi vắng vẻ Ở nơi đó tu hạnh
Vô phương
Phải hàng phục các ái dục.*